

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

KASUTUSEESKIRI

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Eesti Rahvusraamatukogu kasutuseeskiri (edaspidi kasutuseeskiri) on kehtestatud Eesti Rahvusraamatukogu seaduse § 7 lõike 1 alusel ja sätestab kasutajaks registreerimise alused ja korra, teenuste ja kogude kasutamise korralduse, sisekorra ning registreeritud kasutaja vastutuse.

1.2. Eesti Rahvusraamatukogu (edaspidi raamatukogu) pakub avalikku teenust vastavalt Eesti Rahvusraamatukogu ülesannetele.

1.3. Raamatukogu teavikute ja andmebaaside kasutamine on tasuta, muud teenused võivad olla tasulised vastavalt teenuste hinnakirjale.

2. KASUTAJAKS REGISTREERIMINE

2.1. Raamatukogu registreeritud kasutajaks on võimalik registreerida kohapeal, veebilehel ja digitaalsetes teenustes registreerimisavalduse alusel. Kohapeal saab kasutajaks registreerida kehtiva, fotoga isikut tõendava dokumendi või õpilaspileti alusel.

2.2. Registreerimisavaldusel esitatakse ees- ja perekonnanimi, isikukood, postiaadress, telefoninumber, e-posti aadress ning vabatahtlik märge tegevusala, huvivaldkonna kohta.

2.3. Pimedate raamatukogu teenuse kasutamiseks on vajalik tõend trükitud teksti lugemist takistava puude, häire või haiguse kohta või selle koopia.

2.4. Kasutaja on kohustatud andmete muutumisest raamatukogule teatama või uuendama andmed ise raamatukogu kodulehel või digitaalsetes teenustes.

2.5. Kasutaja kinnitab registreerimisavaldusel allkirjaga, et nõustub täitma raamatukogus kehtiva kasutuseeskirja tingimusi.

3. KASUTAJA ISIKUANDMETE TÖÖTLEMINE

3.1. Registreeritud kasutajate ja nende poolt volitatud isikute isikuandmeid töödeldakse kooskõlas [isikuandmete kaitse seaduse](#) ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 (27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta) ning raamatukogus kehtestatud [Isikuandmete töötlemise korda](#) järgides.

3.2. Lisaks punktile 3.1. nimetatud dokumentidele, töödeldakse nägemispuudega isikutele teenuseid osutades nende isikuandmeid vastavalt Autoriõiguse seaduse § 25 4 lõikele (3).

4. TEENUSTE KASUTAMINE

4.1. Registreeritud kasutajal on võimalik kasutada kõiki raamatukogu teenuseid,

4.2. Pimedate raamatukogu teenuste kasutamiseks on vajalik tõend vastavalt punktile 2.3.

4.3. Autoriseeritud töökohal saab lugeda säilituseksemplarina saabunud e-raamatuid ja teavikuid, millele väljaandja on kehtestanud juurdepääsupiirangud. Autoriseeritud töökohal puudub võrguühendus ning salvestamise ja väljatrüki võimalus.

4.4. Raamatukogu arvutitöökohad on mõeldud eelkõige õppimiseks ja uurimistööks. Arvutitöökoha kasutamist reguleerib peadirektori käskkirjaga kinnitatud [Arvutitöökoha kasutamise ja traadita andmesidevõrgu \(WiFi\) kasutamise eeskiri](#).

5. TEAVIKUTE LAENUTAMINE

5.1. Teavikuid saab koju laenata registreeritud kasutaja.

5.2. Alla 18-aastasele isikule on kojulaenamise õiguse tekkimiseks vajalik vanema või eestkostja (edaspidi vanem) kirjalik nõusolek. Nõusolek vormistatakse üks kord ning see kehtib kuni isiku 18-aastaseks saamiseni. Nõusoleku saab vormistada veebis digitaalselt allkirjastades või raamatukogus.

5.3. Registreeritud kasutajal on õigus lihtkirjaliku volituse alusel volitada teisi isikuid oma nimel teavikuid laenutama.

5.4. Koju laenutatakse korraga kuni kolmkümmend teavikut.

5.5. Koju laenutatakse alates 1918. aastast ilmunud raamatuid, jätkväljaandeid, nooditrükiseid ja CD plaate, mis omavad e-kataloogis ESTER staatust „kohal“.

5.5.1. Raamatuid ja jätkväljaandeid laenutatakse kuni 30 päevaks, nooditrükiseid kuni kolmeks kuuks. Nõudluse puudumisel saab laenutähtaega pikendada kuni kolm korda.

5.5.2. CD plaate ning Saksa, Austria ja Šveitsi kogu auviseid laenutatakse koju 14 päevaks, laenutähtaja pikendamise võimalus puudub.

5.5.3. Pimedate raamatukogu heliraamatute, trükitud raamatute ja e-raamatute laenutähtajad on 30 päeva. Puuteraamatute ja kirjeldustõlkega filmide laenutähtajad on 14 päeva ning punkt kirjas raamatute laenutähtajad on 60 päeva.

5.6. Põhjendatud juhtudel laenutatakse peavarahoidja nõusolekul teavikuid ja kunstiesemeid juriidilistele isikutele tagatiskirja alusel. Laenutuse kohta vormistatakse teavikute laenutamise akt.

5.7. Raamatukogus puuduvaid teavikuid ja artiklite koopiaid saab registreeritud kasutaja tellida ka raamatukogudevahelise laenutuse (RVL) teel teistest Eesti ja välismaa raamatukogudest.

5.8. Pimedate raamatukogu registreeritud kasutajal on õigus tellida 2 nädala jooksul kuni 5 mittetagastavat heliraamatut ja kuni 5 mittetagastavat e-raamatut.

5.9. Pimedate raamatukogu teavikuid (heliraamatuid) on rangelt keelatud lugejate poolt edasi anda teistele isikutele, loata kopeerida, levitada, avalikult esitada, laenutada või müüa. Raamatu autoriõiguste omaniku huvide kahjustamine on karistatav tsiviil- või kriminaalkorras.

6. KOOPIATE TEGEMINE

6.1. Autoriõigusega kaitstavate teavikute ja nooditrükiste kopeerimine autori nõusolekuta ja autoritasu maksmata on lubatud ainult isiklikeks vajadusteks ning õppe- või teaduslikel eesmärkidel kooskõlas autoriõiguse seaduse sätetega.

6.2. Teavikutest ja nooditrükistest koopiade tegemiseks on lubatud kasutada isiklike seadmeid.

6.3. Teavikutest ja nooditrükistest koopiade tegemist reguleerib [Eesti Rahvusraamatukogu kogudesse kuuluvate teoste kopeerimise juhend](#).

7. E-VÄLJAANNETE JA LITSENTSIANDMEBAASIDE KASUTAMINE

7.1. E-väljaannete ja litsentsiandmebaaside puhul tuleb jälgida väljaande/andmebaasi kasutustingimusi. Autoriõigustega kaitstud teosed võivad olla kättesaadavad raamatukogu arvutitöökohtadel või ainult autoriseeritud töökohal, millel puudub võrguühendus ja koopiade tegemise võimalus.

7.2. Kui e-väljaande juures ei ole kasutustingimuste kohta märget, võib väljaannet kasutada vaid enda tarbeks õppe- ja teaduslikul eesmärgil kooskõlas autoriõiguse seaduse sätetega.

8. RAAMATUKOGU KÜLASTAJA VASTUTUS

8.1. Raamatukogu külastaja vastutab kasutatava teaviku, seadme või muu vara säilimise ja teose õiguspärase kasutamise eest ning on kohustatud raamatukogule eelnimetatud nõuete rikkumisega tekitatud kahju hüvitama. Alla 18-aastase isiku tekitatud kahju hüvitab vanem.

8.2. Rikutud või tagastamata jäetud teavik tuleb asendada sama teavikuga või hüvitada raamatukogu poolt määratud väärtuses.

8.3. Laenutatud teaviku tähtjaks tagastamata jätmise korral saadetakse kasutajale regulaarseid meeldetuletusi teaviku tagastamiseks.

8.4. Tagastustähtaja möödumisel rohkem kui kolm kuud koostatakse elektrooniline ettekirjutus, mis kohustab kasutajat ühe kuu jooksul teaviku tagastama või hüvitama selle väärtuse. Meeldetuletused ja ettekirjutused koostatakse elektrooniliselt ja edastatakse kasutajale lugejate andmebaasis märgitud e-posti aadressile. Alla 18-aastase isiku puhul esitatakse ettekirjutuse koopia vanemale või eestkostjale.

8.5. Raamatukogul on õigus võlgnevuste sissenõudmiseks kasutada inkassoteenust osutavate juriidiliste isikute teenuseid kui ettekirjutuse saamise järel teavikut ühe kuu jooksul ei tagastata või kui tähtjaks on jäetud hüvitamata teaviku või muu vara rikkumisega tekitatud kahju.

8.6. Kuni võlgnevuse likvideerimiseni ei saa kasutaja tellida ja laenata uusi teavikuid ega pikendada laenatud teavikute tähtaega.

8.7. Pimedate raamatukogu registreeritud kasutajatele hüvitamise reegel ei kohaldu.

9. SISEKORD RAAMATUKOGU HOONES JA LUGEMISALAS

9.1. Raamatukogu lahtiolekuaja kehtestab Eesti Rahvusraamatukogu peadirektor käskkirjaga.

9.2. Joobes või psühhotroopse aine mõju all ja/või silmnähtavalt määrdunud riietes ja/või oluliste hügieeniprobleemidega külastajaid raamatukogu hoonesse (edaspidi hoone) ei lubata.

9.3. Hoonesse ei tohi siseneda rulliskude, rula või jalgrattaga ning tuua loomi (v.a pimedate juhtkoerad), relvi, laskemoona, lõhkeainet, kergesti süttivaid aineid, määrivaid või lehkavaid esemeid.

9.4. Raamatukogus on suitsetamine keelatud.

9.5. Valveta jäetud esemete eest raamatukogu ei vastuta.

9.6. Raamatukogu lugemisalasse sisenemist, sealt väljumist ja korda hoones kontrollib turvateenistus. Turvateenistusel on õigus ja külastajatel kohustus võimaldada kahtluse korral kontrollida külastajatel kaasas olevaid esemeid lugemisalasse sisenemisel, seal viibimisel ja lugemisalast väljumisel.

9.7. Raamatukogu ruumides ei tohi rikkuda avalikku korda, sealhulgas eksida üldtunnustatud tavade ja heade kommete vastu.

10. KASUTUSÕIGUSE PIIRAMINE

10.1. Raamatukogul on õigus kasutuseeskirja korduva tahtliku rikkumise ja/või teaviku, seadme või muu vara loata väljaviimise või väljaviimise katse tuvastamisel piirata ajutiselt raamatukogu kasutamise õigust kuni kuueks kuuks.

10.2. Kasutusõiguse piiramise ja selle tähtaja otsustab teenuste juht kasutuseeskirja rikkumise raskust ja muid sellega seonduvaid asjaolusid arvestades ning vormistab kasutusõiguse piiramise kirjaliku otsusena.

10.3. Otsust on õigus vaidlustada, esitades vaide Eesti Rahvusraamatukogu peadirektorile viie päeva jooksul alates otsuse kättesaamisele järgnevast päevast.